

ՇՆՈՐՅԱՎՈՐՈՒՄ ԵՆՔ

ՄԵՆԱ ԲԴՈՅԱՆԻ ԿՐԿՆԱԿԻ ՀՈՒՐԵԼՅԱՆԸ

Յուրաքանչյուր մարդու կյանքը պետք է իմաստավորվի իր անցած ուղիով, կատարած գործերով և օրինակելի ընտանիքով: Առավել անբասիր ու ընդօրինակելի է այդ ամենը, երբ ապրած կյանքը դառնում է հայրենիքի, ժողովրդի նկատմամբ սիրո և նվիրվածության դրսևորում: Մարդ մնալու այդ վեհ պատգամներով է առաջնորդվել և ապրում մեր ակնարկի հերոսը՝ Մելս Մարտիրոսի Բոյանը, ով այս տարի նշում է իր կյանքի յոթանասունհինգ և ամուսնության հիսուն տարիները:

Ծնվել է 1947 թվականի ապրիլի 25-ին, Բոզդանովկայի (1990 թվականի նոյեմբերից՝ Նինոծմինդա) շրջանի Խոջաբեկ գյուղում, կոլտնտեսական ընտանիքում: 1966 թվականին ավարտել է Գորելովկայի միջնակարգ դպրոցը և զորակոչվել բանակ: Ավարտել է Խորհրդային Միության ներքին գործերի նախարարության (ՆԳՆ) Երևանի միլիցիայի հատուկ մասնագիտական դպրոցը և ՆԳՆ ակադեմիան Դոնի Ռոստովում:

1973-89 թթ. աշխատել է Վրաստանի ՆԳ նախարարությունում՝ տեղամասային տեսուչ, ԲԽՍՍ (տնտեսական իրավախախտումների դեմ պայքարի բաժնի) տեսուչ, ավագ տեսուչ, ՆԳ Բոզդանովկայի շրջանային բաժնի պետի տեղակալ, բաժնի պետ: Ունի միլիցիայի փոխգնդապետի կոչում: 1989 թվականին ընտրվել է ժողովրդական դեպուտատների Բոզդանովկայի շրջանային խորհրդի գործկոմի նախագահ, 1990 թվականի հոկտեմբերի 28-ին՝ Վրաստանի Հանրապետության Գերագույն խորհրդի պատգամավոր:

Մելս Բոյանը 1991 թվականի ապրիլի 9-ին Վրաստանի առաջին գումարման խորհրդարանի մեծամասնական պատգամավորների կազմում ստորագրել է Վրաստանի անկախության վերականգնման հռչակագիրը: Նույն թվականի սեպտեմբերի 21-ին Վրաստանից լիազորվել է ներկա գտնվելու Հայաստանի անկախության հանրաքվեին՝ որպես միջազգային դիտորդ: 1995 թ. երկրորդ անգամ ընտրվել է Վրաստանի խորհրդարանի մեծամասնական պատգամավոր: Երկար տարիներ զբաղեցրել է Վրաստանի մաքսային դեպարտամենտի «Նինոծմինդա» մաքսատան պետի պաշտոնը: Ունի մաքսային ծառայության գնդապետի կոչում: Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու Վիրահայոց թեմի կողմից ընտրված պատվիրակների հետ մասնակցել է Ազգային եկեղեցական երկու ժողովներին և Սուրբ Էջմիածնի Մայր տաճարում Ամենայն Հայոց կաթողիկոսներ Գարեգին Ա-ի և Գարեգին Բ-ի ձեռնադրության արարողություններին:

2004-2006 թթ. եղել է Նինոծմինդայի մունիցիպալիտետի վարչության նախագահի (գամգեբելի): 2006թ. ընտրվել է Նինոծմինդայի մունիցիպալիտետի սակրեբուլդի նախագահ: Գործունեություն է ծավալել նաև գյուղատնտեսության ոլորտում: Սեփական արտադրության կաթնամթերքով պարբերաբար մասնակցել է պանրի միջազգային փառատոների և արժանացել ոսկե մեդալների:

Պարգևատրվել է «Միլիցիայի գերազանցիկ», «ԽՍՀՄ ՆԳՆ գերազանցիկ» կրծքանշաններով, «Անբասիր ծառայության համար» 1-ին, 2-րդ, 3-րդ աստիճանի, «Հրդեհի ժամանակ խիզախության համար» մեդալներով, ինչպես նաև արժանացել է պետական բազմաթիվ պարգևների, զովասանագրերի և շնորհակալագրերի: Իսկ 2008 թվականին Հայաստանի վարչապետի կողմից երկրաշարժի 20-րդ տարելիցի կապակցությամբ, պարգևատրվել է շնորհակալագրով՝ 1988 թվականի երկրաշարժի ժամանակ ակտիվ փրկարարական և վերականգնողական աշխատանքներ կազմակերպելու համար:

Մելս Բոյանը օրինակելի ամուսին է և երկու զավակների հայր է, 4 սիրասուն թռեռների փոքր Մելսի, Նիկա-

Լիլիթի ու Անուշի պապիկը: Կինը՝ Վանանուշը, վաստակաշատ մանկավարժ է, դուստրը՝ Արմենուհին, Երևանի «Աստղիկ» բժշկական կենտրոնում մանկաբարձական բաժանմունքի հետծննդյան բաժնի ծառայության ղեկավարն է, որդին՝ Նորայրը, իրավաբան է, հարսը՝ Արեւիկը, արեւելագետ-արաբագետ է: Մելս Բոյանը միշտ հանդես է եկել իբրև հանրօգուտ գործերի նախաձեռնող և օժանդակող: Իր աշխատանքային գործունեության ընթացքում եղել է հայ-վրացական հարաբերությունների ամրապնդման ջատագովը, նպաստում է երկու ժողովուրդների առավել մերձեցմանը:

ԼՈՒՄԻՆԵ ԹՈՒՄԱՅԱՆ

Նինոծմինդա

ԱՊՐԻԼԻ 14-Ը՝ «ՎՐԱՑ ԼԵԶՎԻ ՕՐ»

«...ՆԱՏ ԶԵՐՄ, ՈՒՇԱԴԻՐ, ՄՐՏԱԲԱՑ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ Ե ԱՊՐՈՒՄ ԽԱՉԿՈՎՈՒՄ»

Ապրիլի 14-ին Վրաստանը նշում է «Վրաց լեզվի օրը» («Մայրենի լեզվի օրը»): 44 տարի առաջ, 1978 թվականին, խորհրդային իշխանության որոշմամբ՝ միութենական հանրապետությունները, այդ թվում՝ Վրաստանը կորցնելու էին իրենց լեզվի պետական կարգավիճակը: Վրաստանի քաղաքացիների մեծ մասը հստակ բողոք արտահայտեց այդ որոշման դեմ և Թբիլիսիում բազմամարդ բողոքի ցույց անցկացրեց: Խորհրդային իշխանությունը ստիպված էր գնալ զիջումների: Սա վրաց ժողովրդի հերթական հաղթանակն էր և խորհրդային կարգի դեմ առաջին ընդվզումներից մեկը, որն ապացուցեց, որ Վրաստանի հասարակության մեջ ազգային ինքնագիտակցումը ե՛լ արթուն է, ե՛լ գործուն:

«Վրաստան» թերթի գրեթե յուրաքանչյուր համարում մենք անդրադառնում ենք պետական լեզվի՝ վրացերենի իմացության անհրաժեշտությանը իբրև ինտեգրման ամենակարևոր նախապայմանի: Ուստի ուրախակի է, որ այս գործընթացն այսօր իր շրջափելի արդյունքն է գրանցում ամենախոցելի՝ երկրի ազգային փոքրամասնություններով հոծ տարածաշրջաններում: Նման հաջողությունը Վրաստանի կառավարության նախաձեռնությամբ գործարկված մի շարք ծրագրերի արգասիքն է, որոնցից մեկը 2010 թվականից մեկնարկած «Վրաց լեզուն» ապագա հաջողության գրավական» ծրագիրն է: Ինչպես գիտեք, այդ ծրագրի շրջանակներում ոչվրացալեզու հանրային դպրոցներ են գործուղվում վրաց լեզվի ուսուցիչներ, որոնք տեղի ուսուցիչների հետ կատարելագործում են վրացերենի ուսուցումը դպրոցում: Վիճակագրությունը ցույց է տալիս, որ ծրագրի մեկնարկից ի վեր զգալիորեն մեծացել է վրացական բուհերում սովորող ոչ վրացական դպրոցների շրջանավարտների թիվը, որոնք իրենց ուսումնառումը շարունակում են շնորհիվ եւս մեկ՝ Ազգային փոքրամասնություններին ուղղված «1+4» արտոնյալ ծրագրի:

Մեր գրուցակիցն է Ծալկայի մունիցիպալիտետի թերեւս ամենաբարձրադիր խաչկովի հանրային դպրոցի վրացերենի խորհրդատու ուսուցչուհի ԹԻՆԱԹԻՆ ԼԱՐՑՈՒԼԱՆԻՆ:

- Թինաթին, մի փոքր առաջ անցնելով, շնորհավորեմ Ձեզ Մայրենի լեզվի տոնի առթիվ: Ինչպե՞ս եք անցկացնում այդ օրը դպրոցում:
- Շնորհակալ եմ: Ուսումնական հագեցած օրը վերածվում է նաև «գիտելիքի ամփոփման» տոնի: Դպրոցի տնօրինության և ուսուցչական կազմի ակտիվ մասնակցությամբ, կազմակերպում ենք տարբեր միջոցառումներ, որոնք նորից հաստատում են պետական լեզվի կարևորու-

թյունը: Հայտարարում ենք պետական լեզվի շաբաթ, որն ընդգրկում է գեղագրություն, ընթերցանության մրցույթներ, հակիրճ դասախոսություններ, շնորհանդեսներ և վիկտորինաներ: Այս տարից եւս բացառություն չի կազմելու:
- Ինչպե՞ս են սովորում պետական լեզուն աշակերտները, մանկավարժները: Ի՞նչ կավելացնեիք այս ուղղությամբ տարվող աշխատանքներում:
- Ի դեպ, ձեր թվարկածին ավելացնեն

աշակերտների ծնողներին եւս, որոնք երեխաների հետ միասին փորձում են լրացնել վրացերենի չիմացության բացը: Յուրաքանչյուրը հստակ գիտակցում է, որ պետական լեզվի իմացությունը ոչ միայն հաղորդակցման, այլև հաջողության հասնելու, ինքնիրացման միջոց է: TPDC «Մասնագիտական աջակցություն ոչ վրացալեզու դպրոցներին» ծրագրի հիմնանպատակը հենց դա է՝ ցանկացած քաղաքատակը հետևելու իրականացվող միջոցառումներում, հատուկ դասընթացներում: Իրականացվող աշխատանքների արդյունքում վրացերենի իրենց իմացությունն են կատարելագործում նաև ուսուցիչները, բարձրացնում են կարգավիճակը և հասնում մասնագիտական հաջողությունների: Անարդար կլինեի չնչել ծրագրին մասնակցի եւ ինձ նախորդող ուսուցիչների մեծ ավանդը հաջկովի դպրոցի հաջողության մեջ: Միասնաբար հասել ենք նրան, որ տարեցտարի ավելանում է հաջողակ շրջանավարտների և վրացական բուհերում սովորողների թիվը:

- Ինչ վերաբերում է նրան, թե ինչ կավելացնեի, ապա կցանկանայի, աշխատանքս զարգացնել ոչ ֆորմալ կրթության ուղղությամբ, այսինքն՝ ակունքային տարբերակի աշխատանքներ, միջոցառումներ անցկացնել, զեղափոխական խմբակներ բացել, որոնք, ինչ խոսք, աշակցող միջավայր են ստեղծում լեզվաիմացությունն ամրապնդելու տեսանկյունից:
- Որքա՞ն ժամանակ է խաչկովում եք, Վրաստանի ո՞ր երկրամասից եք:

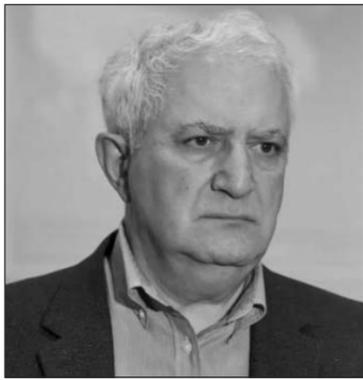
- Ծնվել եմ 1992 թվականին, Ռաճա-Լեչխումի եւ Քվեմո Սվանեթի տարածաշրջանի Ցագերի մունիցիպալիտետում: Այս ուսումնական տարվա ավարտին կլրանա խաչկովում ապրելու եւ դասավանդելու իմ 4 տարին: 26 տարեկան էի, երբ «Մասնագիտական աջակցություն ոչ վրացալեզու դպրոցների» TPDC ծրագրի շրջանակներում, որպես խորհրդատու-ուսուցիչ, այստեղ գալու որոշում կայացրեցի: Գյուղը գտնվում է բարձրադիր շրջանում՝ ծովի մակարդակից 1860 մ բարձրության վրա, շրջկենտրոնից 37 կմ հեռավորությամբ: Այդուհանդերձ, հստակ գիտակցում էի լեռնային շրջանում ապրելու դժվարությունները: Մասամբ տիրապետում էի նաև հայերենին, քանի որ նախքան խաչկովը, մասնագիտական իմ առաջին քայլերը երկու տարի իրականացրել էի Ախալքալաքի թիվ 5 եւ թիվ 1 հանրային դպրոցներում, որտեղ փոքրիշատե սովորել էի հայերեն և ձեռավորել առաջին շփումները հայ բնակչության հետ: Խոստովանեմ, որ մեծապես տպավորված եմ ե՛լ Ջավախեթի, ե՛լ Ծալկայի հայ բնակչությանը: Այս ժողովուրդը չի դադարում ինձ զարմացնել, մեծագույն հարգանք, սեր և աջակցություն ցուցաբերել: Այսօր իմ աշխատանքը ոչ միայն զուտ աշխատանք է, այլև կյանքի շատ թանկ ձեռքբերում:

- Չյունառատ ու հաճախ դժվարանցանելի պայմաններում դասավանդելն ու ապրելն առավել են համոզում ճշմարիտ մանկավարժ լինելու առաքելության մեջ: Ինչպե՞ս ընտրեցիք այս մասնագիտությունը:
- Ուսուցչի մասնագիտության ընտրությունն իմ պարագայում մասամբ ընտանական ավանդույթ էր, մասամբ՝ ազգային առաքելություն, բայց նաև՝ մարտահրավեր, քանի որ մեծապես կարևորում են կրթյալ հասարակության գոյությունը: Ավարտել եմ Քութայիսի Ակակի Ծերեթելու ան-

(Շարունակությունը՝ 6-րդ էջում)

COVID - 19

ԱՄԻՐԱՆ ԳԱՄՐՈՒԵԼԻՉԵ. «ԱՅՍ ՏԱՐԻ, ԵՐԹԵ ԱՐՏԱՌՈՅ ՈՉԻՆՉ ՏԵՂԻ ԶՈՒՆԵՆԱ, ՀԱՄԱՎԱՐԱԿԸ ՀԱՎԱՆԱԿԱՆ Է ՀԱՅՏԱՐԱՐՎԻ ԱՎԱՐՏՎԱԾ»

ՎԵՐՋԻՆ ԵՐԿՈՒ ՏԱՐՎԱ ԸՆԹԱՑՔՐՈՒՄ ԱՊՐԻԼԻ 7-Ը ՄԻԱԿ ՕՐՆ ԵՐ, ԵՐԲ ԿՈՐՈՆԱՎԻՐՈՒՄԻՑ ՄԱՐԱՑՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊԶ ՄԵՐ ԵՐԿՐՈՒՄ ՉԱՐՉԱՍԱԳՐՎԵՑ

Հիվանդությունների վերահսկման ազգային կենտրոնի ղեկավար Ամիրան Գամդրելիձեի խոսքով, վերջին երկու տարվա ընթացքում, առաջին անգամ կորոնավիրուսից մահացության դեպք չի արձանագրվել, ինչը վկայում է, որ կորոնավիրուսի սուր փուլը մոտենում է ավարտին և Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությունը, ամենայն հավանականությամբ, այս տարի համավարակը կհայտարարի ավարտված:

- Ապրիլի 7-ը, 2020 թվականի սեպտեմբերից հետո, առաջին օրն էր, երբ կորոնավիրուսից մահացության գրոյական ցուցանիշ գրանցվեց: Սա շատ կարևոր է: Չնայած միջազգային խոշոր կառույցների բոլոր կանխատեսումների, այս կայունացումը պետք է շարունակվի: Համավարակը ավարտված չէ Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության կողմից, սակայն դրա սուր փուլը, ինչպես նշված է ռազմավարական փաստաթղթում, մոտենում է ավարտին: Ամենայն հավանականությամբ, եթե որևէ արտառոց դեպք տեղի չունենա վիրուսի կենսաբանության մեջ, ապա Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությունը ընթացիկ տարվա ավարտին համավարակը կհայտարարի ավարտված,- հայտարարեց Ամիրան Գամդրելիձեն:

«PFIZER»-ՈՎ ՊԱՏՎԱՍՏՈՒՄԸ ՎԵՐԱԿԱՎԵՑ

Վրաստանի առողջապահության փոխնախարար Թամար Գաբունիայի խոսքով՝ «Pfizer» պատվաստանյութերի լրացուցիչ չափաբաժիններն արդեն բերվել են Վրաստան և երկրում «Pfizer»-ով պատվաստումը վերսկսվել է: Քաղաքացիները հնարավորություն ունեն ընտրել «Pfizer» պատվաստանյութը պատվաստումների գրանցման՝ Booking.moh.gov.ge կայքում:

Կայքում քաղաքացիների համար հասանելի է «Pfizer»-ի 45 հազար չափաբաժին: Հիվանդությունների վերահսկման ազգային կենտրոնի տվյալներով՝ գերմանա-ամերիկյան պատվաստանյութն այժմ հասանելի է 15 կետերում: Առաջիկա օրերին «Pfizer»-ը հասանելի կլինի երկրի ողջ տարածքում: Հիշեցնենք, որ ավելի վաղ Վրաստանի առողջապահության փոխնախարար Թամար Գաբունիան ասել էր, որ «Pfizer» պատվաստանյութի լրացուցիչ չափաբաժինն արդեն Վրաստան է հասել, շուտով կվերսկսվի «Pfizer»-ով պատվաստումների գործընթացը:

հոյության փոխնախարար Թամար Գաբունիան ասել էր, որ «Pfizer» պատվաստանյութի լրացուցիչ չափաբաժինն արդեն Վրաստան է հասել, շուտով կվերսկսվի «Pfizer»-ով պատվաստումների գործընթացը:

Խորագիրը պատրաստեց ԱՐԵՎԻԿ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆԸ

ԿՈՐՈՆԱՎԻՐՈՒՄ. ԱՆԽԱՐՀՈՒՄ ՎԱՐԱԿԱՎՈՒՄԵՐԻ ԹԻՎԸ ԳԵՐԱՉԱՆՅՈՒՄ 496 ՄԻԼԻՈՆԸ

COVID-19-ի հաստատված դեպքերի թիվն աշխարհում հասել է 496 683 434-ի: Կորոնավիրուսի հետազոտական կենտրոնների տվյալների համաձայն, մահացածների թիվը գերազանցել է 6 195 721-ը: Ապաքինվել է 432 345 297 մարդ:

Վարակվածների թվով աշխարհում առաջին տեղում ԱՄՆ-ն է, որտեղ հաստատվել է 81 988 278 դեպք: Այստեղ մահացածների թիվը 1 011 096 է, երկրորդ տեղում Չինաստանն է, որտեղ հաստատված դեպքերի թիվը հասել է 43 033 067-ի, մահացածներիցը՝ 521 604-ի:

Վարակվածների թվով հաջորդ տեղում Բրազիլիան է: Այստեղ վարակվել է 30 094 388, մահացել՝ 661 035 մարդ: Ֆրանսիայում կորոնավիրուսով վարակվել է 26 549 263, վարակի հետեւանքով մահացել՝ 143 017 մարդ: Ֆրանսիային հաջորդում են Գերմանիան, Մեծ Բրիտանիան, Ռուսաստանը, Իտալիան, Հ.Կորեան ու Թուրքիան:

Հայաստանում, ընդհանուր առմամբ, վարակվածների թիվը հասնում է 422 643-ի, մահացածներիցը՝ 8 619-ի, ապաքինվածներիցը՝ 410 295-ի:

Աղբյուրներում վարակվածների թիվը 792 166 է: Վարակից մահացել է 9 703, ապաքինվել՝ 782 204 մարդ:

Վրաստանում, վերջին տվյալներով, վարակվել է 1 650 981, մահացել՝ 16 766, ապաքինվել՝ 1 630 561 մարդ:

Ապրիլի 8-ին, կորոնավիրուսով վարակման 273 նոր դեպքերից 101-ը Թբիլիսիում է, Աջարիայում՝ 17, Իմերեթիում՝ 37, Քվեմո Քարթլիում՝ 19, Շիդա Քարթլիում՝ 21, Գուրիայում՝ 21, Սամեգրելո-Չեմո Սվանեթիում՝ 17, Կախեթիում՝ 21, Սցխեթա-Մթիանեթիում՝ 6, Ռաճա-Լեչխումիում և Քվեմո Սվանեթիում՝ 7, Սամցխե-Ջավախեթիում՝ 6: Ապրիլի 8-ի տվյալներով մահացել է 1 մարդ:

ԱՊՐԻԼԻ 14-Ը «ՎՐԱՑ ԼԵԶՎԻ ՕՐ»

«...ՆԱՏ ԶԵՐՄ, ՈՒՇԱԴԻՐ, ՄՐՏԱԲԱՅ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ Է ԱՊՐՈՒՄ ԽԱՉԿՈՎՈՒՄ»

(Սկիզբը՝ 5-րդ էջում)

վան պետական համալսարանի հունամիտար գիտությունների ֆակուլտետը վրաց լեզու և գրականություն մասնագիտությամբ և ստացել բակալավրի կոչում, ապա շարունակել են մագիստրատուրան Թբիլիսիի Իլիայի պետական համալսարանում և ստացել վրաց լեզվի և գրականության մագիստրոսի կոչում: Մանկավարժության գործին են լծվել 2014 թվականից և ինչպես նշեցի «Վրացերենը ապագա հաջողության գրավական», նույն «Մասնագիտական աջակցություն ոչ վրացալեզու դպրոցների» ծրագրի շնորհիվ իմ առաջին քայլերը հենց հայաշատ միջավայրում են իրականացնել:

- Ի դեպ, այս ծրագիրը լուսաբանելիս, քանիցս նկատել են, որ մասնակից մանկավարժները հիմնականում Վրաստանի այնպիսի երկրամասերից են, որտեղ հայեր գրեթե չկան: Եվ կարծում են, մեր երկրի հայաբնակ վայրերում նրանց թեթև ժամանակավոր, բայց կեցությունն իր մեծ նպաստն է բերում նաև ճանաչողության և ճիշտ պատկերացում կազմելու տեսանկյունից: Որո՞նք են Ձեր պատկերացումները:

- Վրաց և հայ ազգերի հիմնական ընդհանրությունը, հավանաբար, հայրենիքի հանդեպ անձնուրաց սերն է: Մեր հայերի մոտ հատկապես այդ սերը կրկնակի իմաստ ունի, և դա ակնհայտ զգացվում է, երբ խոսում են Վրաս-

տանի ու միաժամանակ իրենց պատմական երկրի՝ Հայաստանի մասին: Վրաց և հայ ժողովուրդների դարավոր համակեցությունն ու բարեկամությունը հանգեցրել են ընդհանրությունների առկայության ու ավանդույթների մասնության: Հենց այդ ընդհանրություններն են կամրջում մեզ, ստեղծում փոխադարձ հարգանքի ու բարեկամության լավագույն օրինակ, որը պետք է փայլալույս է պահպանենք:

- Ինչպե՞ս կնկարագրեիք խաչկուլի մարդկանց: - Շատ ջերմ, ուշադիր, սրտաբաց ժողովուրդ է ապրում այս գյուղում: Միշտ պատրաստ են օգնության ու համագործակցության համար: Բարձրադիր գյուղում ապրելն իսկապես դժվար է, բայց նրանք այդ դժվարությունը հաղթահարում են և ավելին, անընդհատ աջակցում ինձ: Շատ սիրեցի հատկապես հայկական հարսանիքները: Սա մի առանձին մշակույթ է՝ նշանադրումից մինչև պսակ:

- Դեռ որևէ այլ դպրոց տեղափոխվելու մտադրություն չունեն: Այս գործն արդեն կյանքիս անբաժան մասն է, և կարծում են, որ դեռ մի քանի տարի կանցկացնեն խաչկուլում: Իսկ, եթե հանկարծ ծրագրի պահանջներից ելնելով հարկ լինի փոխել աշխատավայրս, ապա նորից ու սիրով կվերադառնամ Ջա-

վախեթի: Այս մարդկանց հետ ապրելու և աշխատելու փորձն ինձ շատ բան է սովորեցրել և զգացնել տվել:

ԳԱՅԱՆԵ ԲՈՍԱՆՆՅԱՆ

ՀԱՐՑՆՈՒՄ Է «ՎՐԱՍՏԱՆԻ» ԸՆԹԵՐՑՈՂԸ

ՆՈՐ ԿԱՄՈՒՐՉ ԴԱՐԴԱՆԵԼԻ ՆԵՂՈՒՑԻ ՎՐԱ

«Վրաստան» թերթի ապրիլի 2-ի համարում հրատարակված էր տեղեկատվություն՝ Թուրքիայի Դարդանեղի նեղուցի վրա նոր կամրջի բայման վերաբերյալ: Գործի բերումով, Թուրքիայում հաճախ են լինում, և որքան գիտեմ, Ստամբուլում նեղուցի երկու ափերը միմյանց կապող կամրջ կա: Փաստորեն, ստացվում է, որ այդպիսի երկու զուգահեռ կամրջ չկա:

Հարգանքներով Ա.ԿԻՐԱԿՈՍՅԱՆ

Թբիլիսի

- Իհարկե՞ ոչ: Չեր նշած կամուրջը Ստամբուլում միմյանց է կապում Բոսֆորի նեղուցի երկու կողմերը, իսկ մեր տեղեկատվության մեջ նշված

«Չամաքկալե-1915» կամուրջը զգված է Դարդանեղի նեղուցի վրա, որը գտնվում է Բոսֆորի նեղուցից հարավ և Մարմարե ծովը կապում է Միջերկրական ծովի հետ:

Օգտվելով առիթից՝ պատասխանում ենք նաև ախալքալաքցի մեր ընթերցող Ա.Սիմոնյանի հարցին, թե ինչու է նոր կամրջի անվանման մեջ հիշատակում «1915»-ը: Թուրքական կողմի պնդմամբ՝ 1915 թվականի մարտի 18-ին, առաջին համաշխարհային պատերազմի ժամանակ, Գալիպոլիսի (նշենք, որ անտիկ աշխարհում Դարդանեղի կամուրջը կոչվում էր Գալիպոլիս, այն հիշատակված է նաև Ալեքսանդր Մակեդոնացու վերաբերյալ մատենագրությունում) ճակատամարտում թուրքերը պարտության մատ-

եցին անգլիական զորքերին, և ի պատիվ այդ հաղթանակի՝ կամուրջը կոչվեց վերոնշյալ անունով:

Նշենք, որ Դարդանեղի նեղուցի վրա կառուցված նոր կամուրջը վեցերորդն է Թուրքիայում նեղուցների վրա՝ Բոսֆորի երեք և նույն Բոսֆորի տակով անցկացված երկու թունելներից հետո: Նոր կամուրջն իր 4608 մետր երկարությամբ, աշխարհում ամենաերկար ճոպանային կամուրջն է: Կամուրջը միացնող օղակ է Թուրքիայի ասիական ափում գտնվող Լափսեկ քաղաքի և եվրոպական մասում Գալիպոլիսի թերակղզում գտնվող նույնանուն քաղաքի միջև: Կամրջի վրա կառուցած արագընթաց ավտոճանապարհն ավտոմեքենայով հնարավոր է հասել 6 րոպեում:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԱՐՅԱԽ. Փաստեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ», ԱՐՄԵՆԳՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ԵՎ ԿԱՎԱԶՊՐԵՍԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ԵՌԱԿՈՂՄ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ԲՐՅՈՒՍԵԼՈՒՄ

Ապրիլի 6-ին Բրյուսելում, Եվրոպայի խորհրդի նախագահ Շառլ Միշելի մասնակցությամբ, կայացավ Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանի և Ադրբեջանի նախագահ Իլհամ Ալիևի հանդիպումը:

Հանդիպմանը Նիկոլ Փաշինյանն անդրադարձավ ադրբեջանական ստորաբաժանումների վերջին գործողությունների հետևանքով Արցախում ստեղծված իրավիճակին, հունանիտար խնդիրներին:

Հանդիպման արդյունքներով ձեռք բերվեց պայմանավորվածություն՝ 2021թ. նոյեմբերի 26-ին Սոչիում ձեռք բերված համաձայնությամբ մինչև ապրիլի վերջ ստեղծել Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև սահմանների դեղին գծի հարցերով երկկողմ համաձայնագրով, որն օժտված կլինի նաև՝ սահմանի երկայնքով անվտանգություն և կայունություն ապահովելու հարցերով զբաղվելու լիազորությամբ:

Հայաստանի վարչապետը և Ադրբեջանի նախագահը Արտաքին գործերի նախարարների համաձայնագրով են մեկնարկել երկու երկրների միջև խաղաղության բանակցությունների նախապատրաստական աշխատանքները:

Եռակողմ հանդիպմանը նախորդել էր Հայաստանի վարչապետի և Եվրոպայի խորհրդի նախագահի հանդիպումը:

Քննարկվեցին Հայաստան-ԵՄ երկկողմ օրակարգին վերաբերող հարցեր,

մասնավորապես՝ ԵՄ-ի կողմից Հայաստանի համար հայտարարված 2,6 միլիարդ եվրոյի տնտեսական և ներդրումային պլանի իրագործման ընթացքը:

ԱՊՐԻԼԻ 7-Ը՝ «ՄԱՅՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՉԵՂԵԿՆՈՒԹՅԱՆ ՕՐ»

Ապրիլի 7-ին Հայաստանը նշեց «Մայրության և գեղեկության օրը», իսկ Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին՝ Սուրբ Աստվածածնի Ավետման փոքր:

Տոնի առիթով Հայաստանի բնակավայրերում անցկացվեցին հասարակ միջոցառումներ, մայրերին շնորհավորեցին Հայաստանի նախագահ Վահագն Խաչատրյանը, վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը, Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Գարեգին Երկրորդը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ՈՒՍՏԱՆ ԳԻՎԱՆԱԳՏԱԿԱՆ ՀԱՐՔԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ 30 ՏԱՐԻՆ

Հայաստանի և Ռուսաստանի միջև դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման 30-ամյակը երևանում նշանավորվեց դասական համերգով ու թեմատիկ ցուցահանդեսով: Ներկայացված էին կարևոր փաստաթղթեր, հայ-ռուսական դիվանագիտական հարաբերությունների պատմությանն առնչվող տարբեր լուսանկարներ՝ Հայաստանի ազգային արխիվից, հայկական «Արմենպրես» և ռուսական «ՏԱՍՍ» լրատվական գործակալությունների արխիվներից: Միջոցառումը, որը կազմակերպվել էր Երևանում «Դոմ Մոսկվի» մշակութապատմական կենտրոնի նախաձեռնությամբ, տեղի ունեցավ ապրիլի 5-ին Կոմիտասի անվան կամերային երաժշտության տանը: Միջոցառմանը ներկա էին Հայաստանի ազգային ժողովի նախագահ Ալեն Միմոնյանը, Հայաստանի ԿԳՄՍ նախարար Վահրամ Դումանյանը, Հայաստանում Ղազախստանի դեսպան Բոլատ Իմանբաևը, տարբեր ռուսական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ, մշակույթի գործիչներ և այլք:

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՎՐՈՍԵՍԻՆԻ - 2022-ՈՒ ԵՐԵՎԱՆԻՄ

Եվրոպական հեռուստատեսության մրցույթը և Հայաստանի Հանրային հեռուստատեսությունը տեղեկացնում են որ «Մանկական Եվրատեսիլ-2022»-ում Մալթայի փայլուն հաղթանակից հետո, «Մանկական Եվրատեսիլ» երգի 20-րդ մրցույթը տեղի կունենա Երևանում, դեկտեմբերի 11-ին, Կարեն Դեմիրճյանի անվան մարզահամերգային համալիրում: «Մանկական Եվրատեսիլ»-ին Երևանը հյուրընկալում է արդեն երկրորդ անգամ, նախորդը 2011 թվականին Վլադիմիր Արզումանյանի «Մամուլ» երգի հաղթանակից հետո էր: Հայաստանը «Մանկական Եվրատեսիլ» մրցույթի պատմության ամենահաջողակ երկրներից մեկն է՝ 14 անգամ մասնակցել է և միշտ լավագույն տասնյակում է հայտնվել:

ՏԱՐԵԼԹԵՐՅՈՒՄՆԵՐ` ՀԱՂՈՐԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԻ ԲԱՅՄԱՆ ՀԱՐՅՈՎ

Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը և Ադրբեջանի նախագահ Իլհամ Ալիևը, Եվրախորհրդի նախագահ Շառլ Միշելի միջնորդությամբ կայացած հանդիպմանը, տարածաշրջանում հաղորդակցման բացման հարցով տարրնթերցումներ են արձանագրել, պայմանավորվել են շարունակել աշխատանքը:

Այդ մասին Նիկոլ Փաշինյանն ասել է կառավարության նիստում՝ անդրադառնալով Բրյուսելում կայացած եռակողմ հանդիպմանը:

Ըստ Փաշինյանի, ի թիվս այլ հարցերի, քննարկման քննարկում է եղել նաև տարածաշրջանային

հաղորդակցման բացման հարցը:

- Դրա շուրջ արձանագրել ենք որոշակի տարրնթերցումներ են պայմանավորվել ենք շարունակել աշխատանքը՝ լուծումներ գտնելու ուղղությամբ,- ասաց վարչապետը:

ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԲՈՒՐՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳՈՒՄ

Հայաստանի կառավարության ապրիլի 7-ի նիստում ընդունված որոշմամբ՝ փոփոխություն է կատարվել Հայաստանի բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ընդունելության կարգում:

Հայաստանի կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարությունը տեղեկացնում է, որ դիմորդը տվյալ ուսումնական տարում միասնական քննություն կարող է հանձնել երկու անգամ՝ տվյալ տարվա հունվար և հունիս-հուլիս ամիսներին:

Միեւնույն ամսվա ընթացքում միասնական քննություն հանձնած դիմորդն անվճար կամ վճարովի ուսուցմամբ, հայտագրած համապատասխան մասնագիտության մրցույթին մասնակցում է քննությունից ստացած առավել բարձր միավորով: Երկու անգամ միասնական քննություն հանձնելու իրավունքի տրամադրման նպատակով է դիմորդին կրկին փորձելու հնարավորություն ընձեռել՝ հաշվի առնելով քննություն հանձնող դիմորդի հուզմունքն ու բարձր լավագույնի գործոնը:

Նոր կարգավորմամբ նախատեսվում է տվյալ տարվա դեկտեմբերի

15-ից մինչև դեկտեմբերի 25-ն ընկած ժամանակահատվածում դիմորդների՝ առավելագույնը երկու միասնական քննությունների առցանց հայտագրում և հունվարի 15-ից մինչև փետրվարի 15-ը՝ միասնական քննությունների հանձնում:

Ինչպես նախորդ տարիներին, նոր կարգավորմամբ նույնպես, միասնական քննություններ տեղի կունենան նաև ամռանը՝ հունիսի 1-ից հուլիսի 10-ն ընկած ժամանակահատվածում: Ամռանը քննություններ հանձնելու համար, տվյալ տարվա ապրիլի 15-ից մինչև մայիսի 10-ն ընկած ժամանակահատվածում, Հայաստանի հանրակրթական, նախնական և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություններն ավարտողները, ինչպես նաև նախորդ տարիների շրջանավարտները, պետք է իրականացնեն քննական առարկաների առցանց հայտագրում:

Օտարերկրացիները, օտարերկրյա ուսումնական հաստատությունները տվյալ տարվա շրջանավարտները, գործարկված կամ տվյալ տարվա մինչև հուլիսի 31-ը գործարկվող դիմորդները քննական առարկաների առցանց հայտագրում կարող են իրականացնել հունիսի 26-ից մինչև հուլիսի 1-ն ընկած ժամանակահատվածում, իսկ քննությունները կկազմակերպվեն հուլիսի առաջին տասնօրյակում:

Հիմնական փուլի մրցույթի արդյունքներով բուհ ընդունված դիմորդները կարող են մասնակցել մասնագիտությունների հայտագրման լրացուցիչ փուլին, որն ընդգրկում է տվյալ տարվա հուլիսի 19-ից մինչև հուլիսի 26-ն ընկած ժամանակահատվածը:

Դիմորդը կարող է առցանց հայտագրել մեկ կամ ավելի բուհի մինչև վեց մասնագիտություն, եթե այդ մասնագիտությունների գծով առկա են թափուր տեղեր: Թափուր տեղերի մրցույթին կարող են մասնակցել միայն այն դիմորդները, որոնք քննություններից ունեն դրական գնահատականներ:

ՍՓՅՈՒԹԻ ՆԵՐԳՐԱՎՈՒՄԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆԸ ՊԵՏՔ Ե ԱՎԵԼԻ ԸՆԸԱՓԵԼԻ ԼԻՆԻ

Ապրիլի 5-ին Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը հանդիպում ունեցավ Հայաստանի պետական կառավարման մարմիններում սփյուռքի մասնագետների ներգրավման «ԻԳործ» ծրագրի մասնակիցներ հետ:

- Համոզված եմ, որ «ԻԳործ» ծրագրի մասնակիցները բազմաթիվ աշխատանքներ են արել տարբեր նախարարություններում, մասնակցել տարբեր օրենքների, կառավարության որոշումների, ծրագրերի մշակմանը և իրագործմանը: Եվ հույս ունեմ, որ այս ծրագրի մասնակիցներն ու նախաձեռնողները, բոլորս ի վերջո գոհ կլինենք վերջնարդյունքից: Եթե նույնիսկ շատ շոշափելի արդյունքների մասին խոսելու առիթներ չունենանք այնքան որքան կցանկանայինք, այս շփումը, այս հաղորդակցությունն ինքնին շատ կարևոր է և օգտակար,- ասաց Նիկոլ Փաշինյանը:

Ինչպես նշեց Հայաստանի սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարի գրասենյակի ղեկավար Զարեհ Սինանյանը, ծրագիրը, որի մեկնարկը տրվել է 2020 թվականին, կարելի է համարել հաջողված: Առաջին տարում՝ 2020 թվականին, «ԻԳործ»-ը ստացել է 800 հայտ 27 երկրից, արդյունքում՝ 52 սփյուռքահայ մասնագետ 19 երկրից աշխատել է 19 տարբեր գերատեսչություններում: Առաջին փուլի շրջանավարտների մոտ

70 տոկոսը ծրագրի ավարտին Հայրենիքում մնալու որոշում է կայացրել: Ծրագրի ավարտին նրանցից 16-ը մնացել են պետական համակարգում, որոնցից 9-ի ֆինանսավորումն իրականացվում է «Հովանայան» հիմնադրամի միջոցով: 2021-ին ստացվել է 350 հայտ 30 երկրից, արդյունքում՝ 50 սփյուռքահայ մասնագետների հետ կնքվել են համագործակցության համաձայնագրեր: Ներկայում 14 երկրներից 47 մասնագետ աշխատում է 25 տարբեր գերատեսչություններում՝ Ազգային ժողովում, նախարարություններում, կոմիտեներում, տեսչական մարմիններում և այլն: Սփյուռքահայ մասնագետները ժամանել են աշխարհի տարբեր երկրներից՝ ՌԴ, ԱՄՆ, Լիբանան, Բելգիա, Գերմանիա, Սիրիա, Ֆրանսիա, Կիպրոս, Շվեյցարիա և այլն:

Հանդիպմանը «ԻԳործ»-ի մասնակիցները, շնորհակալություն հայտնելով Հայաստանի կառավարությանը մաման հնարավորության համար, ներկայացրեցին իրենց աշխատանքը պետական տարբեր գե-

րատեսչություններում: Հանդիպման ավարտին Նիկոլ Փաշինյանը պատասխանել է մասնակիցների մի շարք հարցերին, որոնք վերաբերել են Հայաստանի պետական կառավարման համակարգի բարեփոխումներին, Հայաստանի միջազգային համագործակցությանը, տնտեսության խթանմանը, Սփյուռքի ներուժի իրացմանը, կրթության, գիտության և ոլորտների խնդիրներին ու դրանց լուծման ուղղությամբ կառավարության քայլերին:

